

Změny během výstavby v rámci investičních akcí Správy železnic

Ing. Ondřej Göpfert
Ředitel odboru investičního
Úsek modernizace

Úpravy legislativy ZZVZ od 16. 7. 2023

Novela ZZVZ s účinností od 16. července 2023 v rámci změn během výstavby přinesla:

- Pro sektorového zadavatele byl **zrušen limit 30 % salda** pro **odst. 5 nebo 6 §222**.
- Pro veřejného zadavatele byl **zrušen limit 50 % hodnoty změny** pro **odst. 5 a 6 §222**.
- **SM105 Změny během výstavby** ovšem zachovává limit 30 % salda pro odst. 5 nebo 6 §222. Řešeno výjimkou ze SM105.

SM105 ZBV – nastavení kompetencí

- **Změny během výstavby** dle §222 ZZVZ se na SŽ schvalují formou Změnového listu dle SM 105 Změny během výstavby. **Ve všech případech následuje dodatek k SOD.**
- U akcí **do 30 mil. Kč** z národních zdrojů má schvalovací kompetenci **ředitel organizační jednotky.**
- U akcí **nad 30 mil. Kč** má schvalovací kompetenci **náměstek pro modernizaci.**
- U ZL **do 10 mil. Kč** má schvalovací kompetenci na základě pověření **ředitel organizační jednotky**, a to včetně uzavírání příslušných dodatků s limitem **30 mil. Kč.**

Statistika změn během výstavby stavbách v letech 2018 - 2023

Počet vybraných staveb v letech 2018 - 2023	Celková výše SOD na realizaci staveb	Celkový počet ZL	Celkem saldo ZBV	Průměrné navýšení SOD vlivem ZBV ve sledovaném období	Medián navýšení SOD vlivem ZBV ve sledovaném období
126	60,31 mld. Kč	2708	7,77 mld. Kč	12,87 %	8,61 %

Pozn.: Stavby vybrány na základě kritéria:

Zahájení realizace od 1. 1. 2018

Konec realizace do 31. 12. 2023

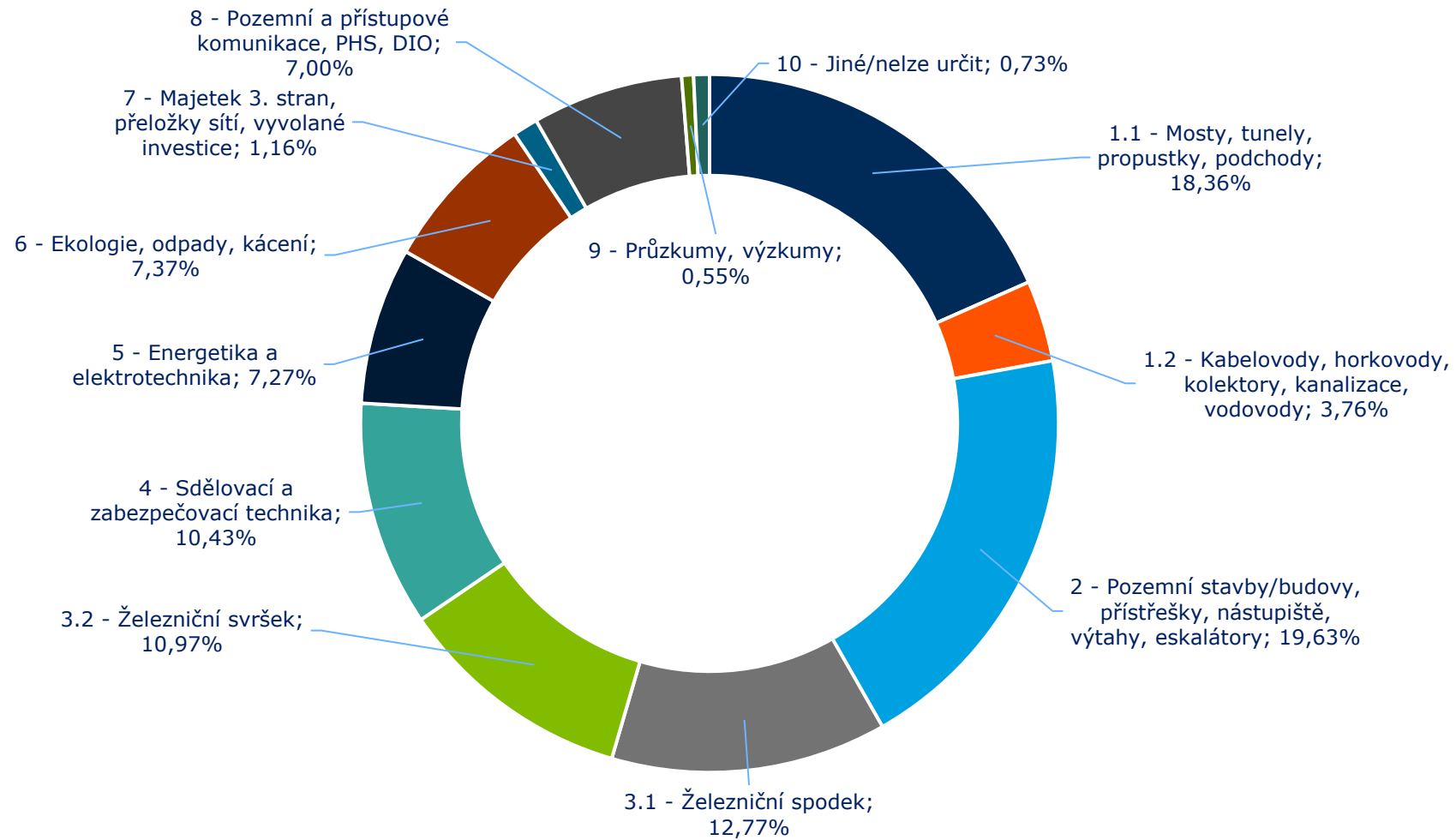
Kategorizace ZBV v základních kategoriích

Od roku 2023 je povinné jednotlivé ZBV zařazovat do následujících kategorií z hlediska jejich příčiny.

U všech staveb v realizaci (bez kritéria začátku a konce) bylo v roce 2023 kategorizováno 1016 ZL.

Kategorie ZBV	Navýšení ZBV dle kategorie [Kč]	Podíl na celkovém navýšení [%]
1.1 - Mosty, tunely, propustky, podchody	595 020 810,22	18,36
1.2 - Kabelovody, horkovody, kolektory, kanalizace, vodovody	121 698 779,63	3,76
2 - Pozemní stavby/budovy, přístřešky, nástupiště, výtahy, eskalátory	636 035 599,42	19,63
3.1 - Železniční spodek	413 890 645,50	12,77
3.2 - Železniční svršek	355 571 468,50	10,97
4 - Sdělovací a zabezpečovací technika	337 859 633,94	10,43
5 - Energetika a elektrotechnika	235 505 544,77	7,27
6 - Ekologie, odpady, kácení	238 761 146,80	7,37
7 - Majetek 3. stran, přeložky sítí, vyvolané investice	37 594 736,43	1,16
8 - Pozemní a přístupové komunikace, PHS, DIO	226 695 669,02	7,00
9 - Průzkumy, výzkumy	17 749 064,00	0,55
10 - Jiné/nelze určit	23 758 658,67	0,73

Kategorizace ZBV v základních kategoriích

Reklamacie projektové dokumentace na základě ZL

Sledované období	Počet ZL s reklamací PD	Celková výše sankcí na základě ZL s reklamace PD	Nejčastěji reklamovaná kategorie ZBV
2018 - 2023	148	8 514 949,25 Kč	Pozemní stavby, budovy, přístřešky, nástupiště, výtahy, eskalátory

Provedené kontroly v letech 2018 - 2023

- V letech 2018-2023 bylo na O7/SS orgány SFDI, MF, MD, EÚD **provedeno**
- **222 auditů a kontrol / 37 rok.**
- Další kontroly byly provedeny orgány NKÚ, CINEA, Ministerstvo pro místní rozvoj, ÚOHS a interním auditem.
- **Hodnota auditovaných peněžních prostředků byla více než 12 mld. Kč.**
- Z hlediska změn během výstavby – s novým zákonem ZZVZ 134/2016 Sb. ze dne 19. dubna 2016, kdy došlo k rozdělení víceprací z hlediska nepředvídatelnosti, nezbytnosti, či de minimis – pro SŽ jednoznačně vítaná změna. Veškerá kontrolní činnost se týká zařazování do odst. 4, 5, 6 §222 ZZVZ.
- Nálezy kontrol a auditů z hlediska víceprací jsou na minimální úrovni.

Náklady v letech 2018 - 2023

Valorizace - stavby FIDIC, článek 13.8

Celkem (2020-2022)	2020	2021	2022
3 493 509 170,18 Kč	10 665 842,43 Kč	508 812 865,52 Kč	2 974 030 462,23 Kč

Na stavbách, které mají zasmluvněny obchodní podmínky FIDIC, je používán článek 13.8, který zhotoviteli umožňuje valorizovat provedené práce v konkrétním roce s využitím koeficientů vyhlášených Českým statistickým úřadem. Do roku 2020 se jednalo jen o zlomek takových staveb (a provedených prací), které na takovou úpravu cen měly nárok.

Jak ukazuje tabulka, vyplacené částky se zvyšují v čase, přibývá totiž staveb, které tuto možnost valorizace mají. Částka je vyplácena na základě faktury a Dodatku.

Claimy - stavby FIDIC, článek 20.1

Celkem do roku 2023	do roku 2020	2020	2021	2022	2023
788 379 009,33 Kč	244 465 661,92 Kč	241 464 511,35 Kč	90 767 108,55 Kč	180 670 967,87 Kč	31 010 759,64 Kč

FIDIC umožňuje zhotoviteli požadovat po Objednateli prodloužení Doby pro dokončení (pak strany uzavřou Dodatek SoD na čas), nebo k dodatečně platbě. FIDIC specifikuje podmínky, které musí zhotovitel splnit, aby byl ten nárok uznán.

Nároky posuzují před zasmluvněním ekonomové a právníci. Částka je vyplácená na základě Dohody.

Náklady v letech 2018 - 2023

Komodity - Metodika pro řešení růstu cen stavebních materiálů na stavbách dopravní a vodní infrastruktury za rok 2022

Celkem předloženo	Vyplaceno
5 818 271,07 Kč	3 564 407,56 Kč

Tato Metodika řeší nárůst cen vstupů (vybraných materiálů a komodit) na stavbách, které sice mají obchodní podmínky FIDIC, ale nemají možnost valorizovat dle článku 13.8, jejichž nabídková cena je vyšší než 6 mil. Kč a nabídka byla podána nejpozději 28 dní před 25.2.2022 (datum účinnosti Metodiky). Zhotovitel o tento nárok musí opět požádat a je ze strany Objednatele podroben posouzení. Částka je vyplácena na základě uzavřené Dohody.

Covid-19

Celkem (2020-2022)	2020	2021	2022
427 167 311,72 Kč	Nařízení vlády 438		Nařízení vlády 600
	199 375 103,03 Kč	82 821 782,61 Kč	144 970 426,08 Kč

V roce 2020 vstoupilo v platnost Nařízení vlády ČR Č. 438 a v roce 2021 pak Nařízení vlády č. 600. Obě tyto Nařízení upravovaly podmínky, za kterých budou všem Zhotovitelům vypláceny kompenzace za ztížené podmínky při výstavbě. U FIDICových staveb se v roce 2020 jednalo o 7,2% částky, která byla v době platnosti nouzového stavu prostavěna, v roce 2021 pak 1,8% takovýchto prací. U NeFIDICových staveb mohl zhotovitel v obou obdobích doložit svůj nárok přímými náklady, ale v prostředí SŽ takový případ nenastal.

Změny během výstavby v rámci investičních akcí Správy železnic

Ing. Ondřej Göpfert
Ředitel odboru investičního
Úsek modernizace

gopfert@spravazeleznic.cz